

255F

کد کنترل

255

F

آزمون (نیمه‌متمرکز) ورود به دوره‌های دکتری - سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

رشته شیمی کاربردی
(کد ۲۲۱۵)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی
۱۵۰ دقیقه	۴۵	۱	۴۵	مجموعه دروس تخصصی: - کنترل دستگاه‌ها و گسترش شیمی از آزمایشگاه به صنعت - واکنش‌گاه‌های شیمیایی - شیمی تجزیه پیشرفته

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

۱- کدام یک از جملات زیر نادرست است؟

- ۱) واکنش‌های دارای انرژی فعالیت پایین، در برابر تغییرات دما حساس نمی‌باشند.
- ۲) واکنش‌های دارای انرژی فعالیت بالا، حساسیت زیادی در برابر تغییرات دما دارند.
- ۳) در دماهای پایین، حساسیت واکنش به دما بسیار بیشتر از حساسیت آن در دماهای بالا است.
- ۴) در دماهای بالا، حساسیت واکنش به دما بسیار بیشتر از حساسیت آن در دماهای پایین است.

۲- برای واکنش ابتدایی $B + 2D \xrightarrow{k} 3T$ کدام رابطه صادق است؟

- ۱) $r_B = r_D = r_T$
- ۲) $r_B = 2r_D = 3r_T$
- ۳) $r_B = \frac{1}{2}r_D = \frac{1}{3}r_T$
- ۴) $-r_B = -2r_D = 3r_T$

۳- برای واکنش ابتدایی $A + B \xrightleftharpoons[k_2]{k_1} C + D$ با غلظت‌های اولیه $C_{A_0} = C_{B_0} \neq 0$ و $C_{C_0} = C_{D_0} = 0$ ثابت

تعادلی (k) کدام مورد است؟

- ۱) $K = \frac{x_{Ae}^2}{(1-x_{Ae})^2}$
- ۲) $K = \frac{(2x_{Ae})^2}{(1+x_{Ae})^2}$
- ۳) $K = \frac{(1+x_{Ae})^2}{x_{Ae}^2}$
- ۴) $K = \frac{(1-x_{Ae})^2}{(2x_{Ae})^2}$

۴- واکنش ابتدایی $A + B \xrightarrow{k} 3P$ در فاز گازی در یک راکتور plug به حجم دو لیتر و غلظت‌های ورودی

$C_{A_0} = C_{B_0} = 0.1 \frac{\text{mol}}{\text{lit}}$ با میزان تبدیل ۷۵٪ انجام می‌گیرد. سرعت تولید P چند $\frac{\text{mol}}{\text{min.lit}}$ است؟

$$k = 200 \frac{\text{lit}}{\text{mol.min}}$$

۲ (۱)

۳ (۲)

۴/۵ (۳)

۶ (۴)

۵- در یک راکتور CSTR با حجم ۶ لیتر، مواد اولیه با شدت جریان حجمی ۳ لیتر بر دقیقه وارد راکتور می‌شوند. اگر سرعت واکنش $A \rightarrow P$ برابر با 0.5 مول بر دقیقه بر لیتر باشد، خروجی از راکتور حاوی 0.3 مولار A و 0.9 مولار P خواهد بود. غلظت اولیه A در خوراک ورودی به راکتور برابر کدام است؟

- (۱) 0.6
 (۲) 0.7
 (۳) ۱
 (۴) $1/3$

۶- اگر واکنش گازی $2A \rightarrow R$ در یک راکتور mixed به حجم ۹ lit به میزان تبدیل 50% برسد و شدت جریان گاز ورودی $2 \frac{\text{lit}}{\text{min}}$ باشد، زمان اقامت در راکتور چند دقیقه است؟

- (۱) ۶
 (۲) $4/5$
 (۳) ۳
 (۴) ۲

۷- واکنش درجه صفری در داخل دو راکتور CSTR و Plug پشت سرهم صورت می‌گیرد. برای افزایش درجه تبدیل نهایی کدام ترتیب قرار گرفتن راکتورها مناسب‌تر است؟

- (۱) راکتور Plug اول قرار گیرد.
 (۲) راکتور CSTR اول قرار گیرد.
 (۳) بزرگترین راکتور اول قرار گیرد.
 (۴) ترتیب قرار گرفتن راکتورها اهمیتی ندارد.

۸- جسم A در فاز مایع در یک راکتور ناپیوسته Batch طی واکنش درجه دوم $2A \rightarrow C$ از بین می‌رود. اگر در مدت ۶ دقیقه نصف مول‌های A ترکیب شود، بعد از چند دقیقه تحت شرایط یکسان ۷۵ درصد مول‌های A از بین خواهد رفت؟

- (۱) ۱۲
 (۲) ۱۸
 (۳) ۲۴
 (۴) ۳۰

۹- یک واکنشگاه هم‌خورده برای انجام واکنش گازی مرتبه اول $A \rightarrow R$ با ترکیب‌شونده خالص و با میزان تبدیل 50% طراحی شده است. معلوم شده است که این واکنش به صورت $A \rightarrow 2R$ انجام می‌شود. افزایش حجم مورد نیاز برای واکنشگاه چند درصد است؟

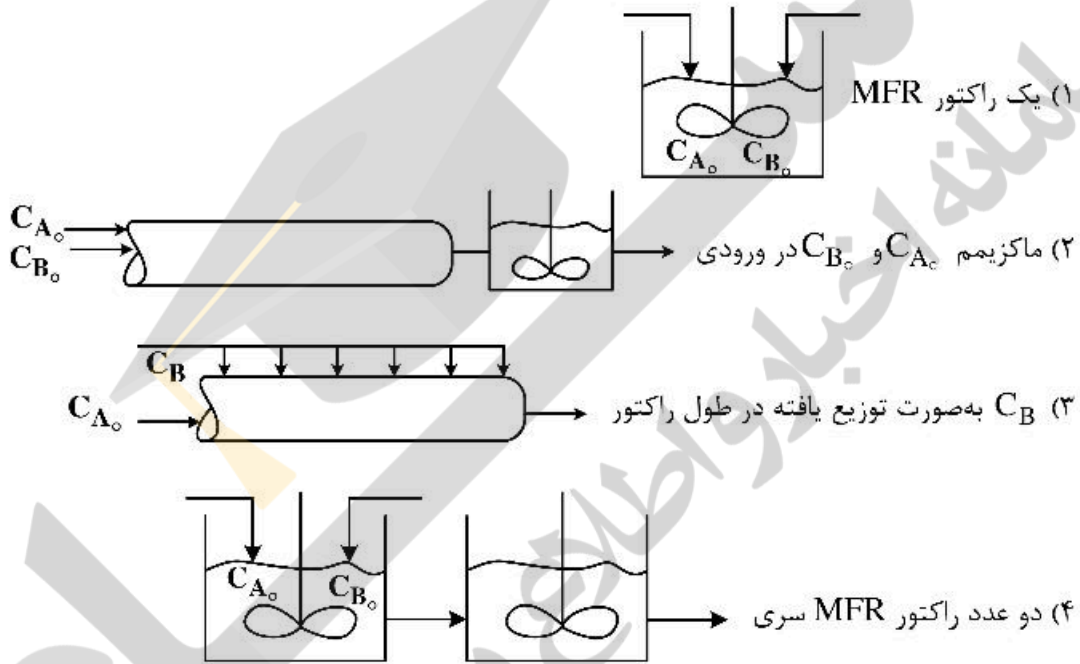
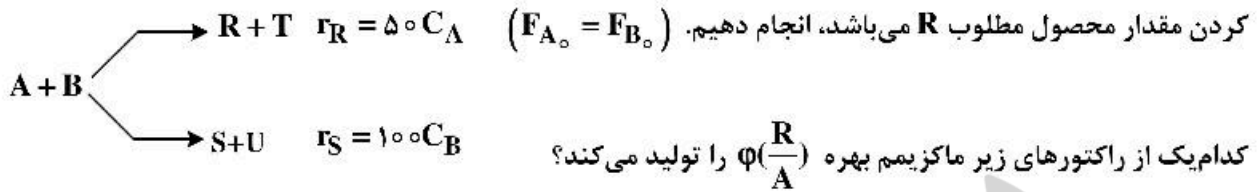
- (۱) ۲۵
 (۲) ۵۰
 (۳) ۱۰۰
 (۴) ۲۰۰

۱۰- واکنش $A \rightarrow P$ دارای رابطه سرعت $-r_A = 2C_A - 3C_A^2$ می‌باشد. اگر بخواهیم طی یک واکنش غلظت از $3M$ به $1/5M$ برسد، بهترین انتخاب کدام راکتور است؟

- (۱) CSTR
 (۲) PFR

(۳) دو راکتور متوالی به ترتیب CSTR و PFR
 (۴) دو راکتور متوالی به ترتیب PFR و CSTR

۱۱- می‌خواهیم واکنش زیر که در آن $C_{A_0} = C_{B_0} = 20 \frac{\text{mol}}{\text{m}^3}$ می‌باشد، را در یک راکتور صنعتی که هدف ماکزیمم

۱۲- واکنش گازی مرتبه صفر $A \rightarrow 2R + S$ با ترکیب شونده A خالص و فشار اولیه یک اتمسفر انجام می‌شود. ثابت

سرعت $1/10 \frac{\text{atm}}{\text{min}}$ است. در حجم و دمای ثابت فشار کل بعد از ۵ دقیقه چند atm است؟

- (۱) ۳/۵
- (۲) ۳
- (۳) ۲/۵
- (۴) ۲

۱۳- واکنشی در زمان‌های اولیه دارای مرتبه اول و در زمان‌های طولانی دارای مرتبه دوم است. کدام رابطه سرعت معرف

چنین تغییراتی است؟

$$-r_A = \frac{k_1 C_A}{1 + k_2 C_A} \quad (2)$$

$$-r_A = \frac{k_1 C_A}{1 + k_2 C_A^2} \quad (4)$$

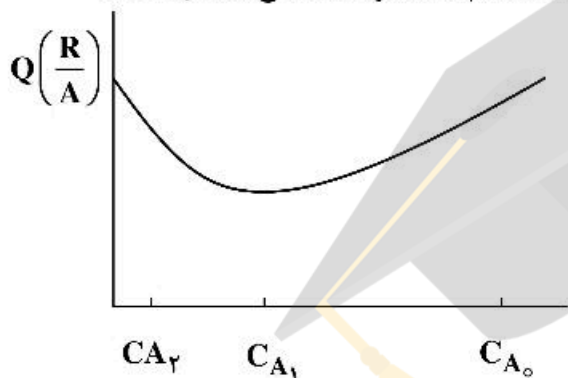
$$-r_A = \frac{k_1}{1 + k_2 C_A} \quad (1)$$

$$-r_A = \frac{k_1 C_A^2}{1 + k_2 C_A} \quad (3)$$

۱۴- در یک واکنش ابتدایی $A \rightleftharpoons R$ با غلظت‌های اولیه $C_{A_0} = 5$ و $C_{R_0} = 1$ ، ثابت تعادلی (K) برابر ۲ است. غلظت تعادلی A (C_{A_e}) این واکنش چقدر است؟

- (۱) ۱
- (۲) ۲
- (۳) ۲٫۵
- (۴) ۳

۱۵- تابع تشکیل محصول R نسبت به ترکیب‌شونده A در یک واکنش چندگانه و در بازه غلظتی اشاره شده مطابق شکل است. به منظور کسب بیشترین محصول R نسبت به A مصرف شده کدام سامانه واکنشگاهی مناسب است؟

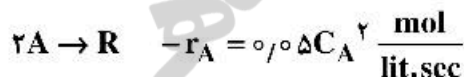
- (۱) ابتدا هم‌خورد و سپس لوله‌ای
- (۲) ابتدا لوله‌ای و سپس هم‌خورده
- (۳) ابتدا هم‌خورده کوچک و سپس هم‌خورده بزرگ
- (۴) ابتدا هم‌خورده بزرگ و سپس هم‌خورده کوچک

۱۶- برای واکنش گازی $2A \rightleftharpoons B$ در یک راکتور هم‌زده (Mixed) در صورتی که خوراک به صورت A خالص با غلظت اولیه $C_{A_0} = 1 \frac{\text{mol}}{\text{lit}}$ باشد، رابطه غلظت محصول خروجی از راکتور با درصد تبدیل واکنشگر (A) کدام است؟

$$C_B = \frac{0.25X_A}{1-0.25X_A} \quad (۲) \qquad C_B = \frac{0.25X_A}{1-0.5X_A} \quad (۱)$$

$$C_B = \frac{1-X_A}{1-2X_A} \quad (۴) \qquad C_B = \frac{0.5X_A}{1-0.5X_A} \quad (۳)$$

۱۷- خوراک گازی حاوی A خالص ($C_{A_0} = 1 \frac{\text{mol}}{\text{lit}}$) درون یک راکتور اختلاط کامل با حجم ۲ lit فرستاده شده و واکنش زیر در آن انجام می‌گیرد. برای آنکه غلظت خروجی A به $0.5 \frac{\text{mol}}{\text{lit}}$ برسد، دبی مورد نیاز خوراک ورودی چند $\frac{\text{lit}}{\text{min}}$ می‌باشد؟

- (۱) ۴۵
- (۲) ۲۲٫۵
- (۳) ۴٫۵
- (۴) ۲٫۲۵

۱۸- واکنش درجه دوم $A \rightarrow 2R$ در فاز گاز و در یک راکتور لوله‌ای پیوسته در فشار و دمای ثابت انجام می‌شود. خوراک متشکل از ۵۰٪ گاز A و ۵۰٪ گاز خنثی است. شدت جریان حجمی خوراک V_0 و میزان تبدیل در راکتور ۶۰٪ است. شدت جریان خروجی از راکتور چند درصد افزایش یافته است؟

- (۱) ۲۰
(۲) ۳۰
(۳) ۵۰
(۴) ۶۰

۱۹- کدام یک از موارد زیر ویژگی روش Scale-down را توضیح می‌دهد؟

- (۱) این روش، یک مدل‌سازی مناسب قابل انجام است.
(۲) این تکنیک به این صورت انجام می‌شود که داده‌های حاصل از هر مرحله، بنیانی برای طراحی مراحل بعدی فراهم می‌کند.
(۳) در این روش ابتدا یک سیستم موجود در ابعاد صنعتی را تجزیه و تحلیل می‌کنیم، سپس با استفاده از نتایج به دست آمده در آزمایشگاه شبیه‌سازی می‌کنیم.
(۴) در این روش با استفاده از روابط موجود و داده‌های حاصل از مقیاس‌های کوچک، عملکرد تجهیزات را در ابعاد بزرگ پیش‌بینی می‌کنیم.

۲۰- محقق در یک آزمایشگاه یک نوع رزین تولید کرده است که این رزین می‌تواند، غلظت یون کلسیم آب را به کمتر از ۱٪ برساند. برای اطمینان از فرض خود، ۵ بار آزمایش را انجام داده است که نتایج آزمایشات برای یون کلسیم به صورت زیر ارائه شده است:

Sample: ۱/۲٪, ۱/۱٪, ۰/۸٪, ۱٪, ۰/۷٪

اگر بازرسان سطح ریسک را فقط ۵٪ در نظر بگیرند، میانگین غلظت کلسیم توسط این رزین در چه محدوده‌ای قرار می‌گیرد و آیا ادعای این محقق درست است؟

$$\bar{x}_{\text{sample}} = 0.96, S_{x, \text{sample}} = 0.22, \sqrt{5} = 2.2$$

$$t_{5, 2/5\%} = 2.6$$

(۱) $0.7 \leq \mu \leq 1.22$ ، ادعای محقق درست است. (۲) $0.7 \leq \mu \leq 0.95$ ، ادعای محقق درست است.

(۳) $0.7 \leq \mu \leq 1.22$ ، ادعای محقق درست نیست. (۴) $0.7 \leq \mu \leq 0.95$ ، ادعای محقق درست نیست.

۲۱- در طراحی آزمایش به روش فاکتوریل جزئی، برای در نظر گرفتن اثر ۵ فاکتور A, B, C, D و E بر روی پاسخ سیستم، تعداد آزمایش‌ها به $\frac{1}{4}$ تقلیل یافته است. کدام یک از گزینه‌های زیر نمی‌تواند روابط میان هم اثرها را به درستی بیان کند؟

$$E = AC = BCD \quad (2)$$

$$D = AB = AE \quad (1)$$

$$B = AD = CDE \quad (4)$$

$$A = BD = CE \quad (3)$$

۲۲- کدام مقیاس برای مطالعه و تعیین سینتیک ذاتی یک فرایند واکنشی مناسب می‌باشد؟

- (۱) آزمایشگاهی (۲) پایلوت (۳) پیشتاز (۴) صنعتی

۲۳- میزان تبدیل در یک واکنش شیمیایی تابع دو پارامتر دما و فشار است. جدول زیر تغییرات تبدیل را در سطوح مختلف دما و فشار نشان می‌دهد. مدل نهایی که تغییرات پاسخ را نسبت به تغییرات دما و فشار بیان می‌کند، چگونه خواهد بود؟

	A(T)	B(P)	AB(TP)	Conversion
(I)	-	-	+	۲۰
(a)	+	-	-	۵۰
(b)	-	+	-	۴۰
(ab)	+	+	+	۷۰

$$\text{Conversion} = 90 + 20T + 25P \quad (1)$$

$$\text{Conversion} = 45 + 15T + 10P \quad (2)$$

$$\text{Conversion} = 90 + 25T + 20P + 10TP \quad (3)$$

$$\text{Conversion} = 45 + 10T + 15P + 5TP \quad (4)$$

۲۴- در روش طراحی آزمایش فاکتوریال کامل، برای ارزیابی تأثیر ۳ فاکتور مستقل که هر کدام ۲ سطح دارند و هر آزمایش نیز ۳ بار تکرار خواهد شد، تعداد کل آزمایش‌های طراحی شده چند خواهد بود؟

- (۱) ۸ (۲) ۱۶ (۳) ۲۴ (۴) ۳۲

۲۵- مقدار مشخصی از سه کود شیمیایی برای سه گروه ۵ تایی از بوته‌های بلال تحت شرایط یکسان دما، رطوبت و نوع خاک آزمایش شده است. بوته‌های بلال رشد کرده و پس از یک ماه، ارتفاع آن در جدول زیر گزارش شده است. با استفاده از آنالیز واریانس کدام کود نسبت به بقیه کودها برتری دارد؟

نرخ رشد بلال‌ها		
نوع سوم	نوع دوم	نوع اول
۱۸	۱۶	۲۳
۲۲	۲۳	۲۱
۲۵	۲۰	۲۴
۲۱	۲۱	۱۷
۲۰	۱۸	۱۹

$$SS_{\text{block}} = 7$$

$$SS_{\text{(Error)}} = 89$$

$$SS_{\text{(Total)}} = 96$$

$$F_{\text{critical}} = 3/89 \text{ (آماره فیشر بحرانی)}$$

مجموع مربعات: SS

- (۱) کود اول بهتر است.
 (۲) کود دوم بهتر است.
 (۳) کود سوم بهتر است.
 (۴) کودها تفاوتی با یکدیگر ندارند.

۲۶- اگر تابع تبدیل سیستمی به صورت $G(s) = \frac{10}{s^2 + 0.9s + 9}$ باشد، ماهیت پاسخ این سیستم به یک ورودی پله‌ای است.

(۲) کم میرا

(۴) سینوس با دامنه ثابت

(۱) پر میرا

(۳) میرایی بحرانی

۲۷- برای کنترل دمای یک راکتور شیمیایی که توسط بخار آب خنک می‌شود. کدام کنترل‌کننده را پیشنهاد می‌کنید؟

(۲) PD با بهره بالا

(۴) P با بهره بالا

(۱) PID با بهره بالا

(۳) PI با بهره بالا

۲۸- ثابت زمانی دماسنج جیوه‌ای که درون سیالی جاری قرار گرفته است، کدام گزینه می‌باشد؟

A: سطح مؤثر حباب برای انتقال حرارت

C: ظرفیت حرارتی جیوه

m: جرم جیوه داخل حباب

h: ضریب انتقال حرارت لایه مقاومت

$$\frac{hA}{mC} \quad (4)$$

$$\frac{mC}{hA} \quad (3)$$

$$hA \quad (2)$$

$$mC \quad (1)$$

۲۹- در صورتی که $x(s) = \frac{1-e^{-2s}}{2s}$ باشد، مقدار $x(t)$ وقتی t در ناحیه $0.5 < t < 1$ قرار می‌گیرد، چقدر است؟

(۱) $\frac{1}{4}$

(۲) $\frac{1}{2}$

(۳) ۱

(۴) ۲

۳۰- پاسخ دینامیکی یک سیستم با تأخیر درجه اول و ثابت زمانی $\tau_p = 0.5$ و بهره حالت یکنواخت $k_p = 1$ ، به تغییر ضربه‌ای واحد با مقدار ۶ در ورودی چقدر می‌باشد؟

(۱) $\bar{y}(t) = 6 - \frac{1}{6}e^{-2t}$

(۲) $\bar{y}(t) = 6 - e^{-\frac{2}{6}t}$

(۳) $\bar{y}(t) = 1 - e^{-2t}$

(۴) $\bar{y}(t) = 1 - e^{-t}$

۳۱- پاسخ پله‌ای واحد یک سیستم کنترل به صورت $y(t) = 3 - 3e^{-t} + e^{-\frac{t}{3}}$ است. مقدار نهایی پاسخ این سیستم به یک ورودی ضربه ناگهانی (Impulse) به اندازه ۳ واحد برابر کدام است؟

(۱) صفر

(۲) $2\frac{2}{3}$

(۳) ۸

(۴) ۹

۳۲- تابع تبدیل یک سیستم درجه اول به صورت $\frac{y(s)}{x(s)} = \frac{k}{s+a}$ می‌باشد. اگر یک ورودی پله‌ای واحد وارد آن شود،

خروجی سیستم به صورت $y(t) = 1 - e^{-3t}$ می‌شود. بنابراین می‌توان گفت:

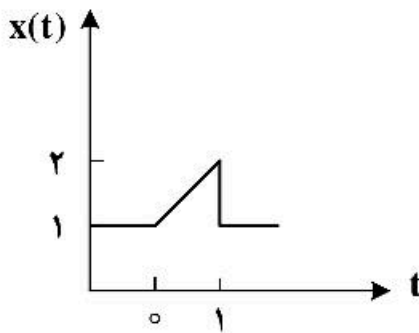
(۱) $\tau = 3, k = 1$

(۲) $\tau = \frac{1}{3}, k = 1$

(۳) $\tau = \frac{1}{3}, k = \frac{2}{3}$

(۴) $\tau = \frac{1}{3}, k = \frac{3}{2}$

۳۳- ورودی یک سیستم یک تابع خطی کوتاه می‌باشد (ramp)، تبدیل لاپلاس متغیر انحرافی (deviation variable) این ورودی کدام گزینه است؟

$$x(s) = \frac{1}{s^2} - \frac{e^{-s}}{s^2} \quad (1)$$

$$x(s) = \frac{1}{s} + \frac{1}{s^2} - \frac{e^{-s}}{s^2} \quad (2)$$

$$x(s) = \frac{1}{s^2} - \frac{e^{-s}}{s^2} - \frac{e^{-s}}{s} \quad (3)$$

$$x(s) = \frac{1}{s} + \frac{1}{s^2} - \frac{e^{-s}}{s^2} - \frac{e^{-s}}{s} \quad (4)$$

۳۴- اگر توابع انتقال در سیستم کنترل به صورت $G_1 = \frac{5}{\Delta s^2 + \Delta s + 5}$ و $G_2 = \frac{10}{10s^2 + \Delta s + 10}$ باشد، کدام سیستم نسبت به ورودی پله، نوسانی‌تر است؟

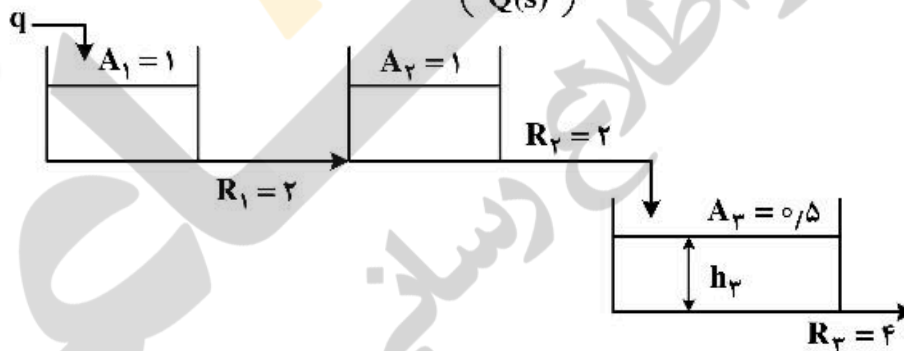
G_2 (۲)

G_1 (۱)

(۴) هیچ کدام نوسانی نیستند.

(۳) هر دو به یک اندازه نوسانی هستند.

۳۵- تابع انتقال سیستم نشان داده شده در شکل زیر $\left(\frac{H_p(s)}{Q(s)}\right)$ برابر کدام مورد است؟

$$\frac{H_p(s)}{Q(s)} = \frac{1}{(2s+1)(2s+1)(2s+1)} \quad (2)$$

$$\frac{H_p(s)}{Q(s)} = \frac{1}{(2s+1)(4s^2+6s+1)} \quad (1)$$

$$\frac{H_p(s)}{Q(s)} = \frac{4}{(2s+1)(4s^2+6s+1)} \quad (4)$$

$$\frac{H_p(s)}{Q(s)} = \frac{4}{(2s+1)(2s+1)(2s+1)} \quad (3)$$

۳۶- مقداری پودر سوختگی به منظور تعیین مقدار ماده مؤثر آن در اسید حل و به حجم ۲۵۰ mL رسانده شد. یک حجم ۲۵۰ mL از آن به ارلن منتقل و با افزودن ۱۰۰ mL محلول بافر $\text{pH} = 7.0$ ، به وسیله محلول استاندارد ۰.۰۲۵ مولار EDTA تیتر گردیده است. هرگاه در این تیتراسیون ۱۰۰ mL محلول EDTA مصرف شود، مقدار میلی گرم روی سولفات به ازای ۵۰ mL از محلول پودر کدام است؟

$$(Zn = 65.4, S = 32.0, O = 16.0 \text{ g/mol})$$

۵۷.۶ (۱)

۸۰.۷ (۲)

۲۸۸.۲ (۳)

۴۰۳.۵ (۴)

۳۷- مقادیر فند موجود در نوشابه توسط دو تجزیه‌گر بررسی و نتایج زیر به دست آمده است. برای بررسی داده شماره ۳ تجزیه‌گر اول، بررسی داده‌های ستون ۶ دو تجزیه‌گر و مقایسه داده‌های ستون ۷ دو تجزیه‌گر به ترتیب چه آزمون‌هایی مورد نیاز است؟

	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
تجزیه‌گر ۱	۰/۱۰	۱/۰۵	۱/۰۵	۰/۹۸	۱/۲۲	۰/۹۹	۱/۰۲
تجزیه‌گر ۲	۰/۰۳	۰/۹۱	۰/۸۷	۰/۹۳	۰/۹۵	۰/۸۹	۰/۹۲

(۲) آزمون Q، آزمون F، آزمون t

(۱) آزمون F، آزمون t، آزمون Q

(۴) آزمون t، آزمون F، آزمون Q

(۳) آزمون Q، آزمون t، آزمون F

۳۸- اگر مقادیر حاصل از تکرار فرایند تیتراسیون به طور نرمال توزیع شده باشند و مقدار میانگین آن ۱۰/۱۵mL و انحراف استاندارد آن ۰/۰۲mL باشد، در این صورت چه کسری از اندازه‌گیری‌ها (بر حسب درصد) در گستره حجمی ۱۰/۱۲mL و ۱۰/۲۰mL قرار می‌گیرند؟

$$\begin{cases} F(-1,5) = 0,067 \\ F(2,5) = 0,994 \end{cases}$$

(۱) ۶,۷۰

(۲) ۹۲,۷۰

(۳) ۹۹,۴۰

(۴) ۱۰۰,۰۰

۳۹- اگر اسید ضعیف HIn و باز مزدوج آن (In⁻) در طول موج λ هر دو دارای جذب باشند، کدام رابطه بیانگر غلظت

(In⁻) در محلول می‌باشد؟

$$[\text{In}^-] = \frac{A_{\text{In}} - A}{b(\epsilon_{\text{HIn}} - \epsilon_{\text{In}})} \quad (۱)$$

$$[\text{In}^-] = \frac{A_{\text{In}} - A}{b(\epsilon_{\text{In}} - \epsilon_{\text{HIn}})} \quad (۲)$$

$$[\text{In}^-] = \frac{A - A_{\text{HIn}}}{b(\epsilon_{\text{HIn}} - \epsilon_{\text{In}})} \quad (۳)$$

$$[\text{In}^-] = \frac{A - A_{\text{HIn}}}{b(\epsilon_{\text{In}} - \epsilon_{\text{HIn}})} \quad (۴)$$

۴۰- در مقایسه دو طیف‌سنجی رامان و IR، کدام گزینه درست است؟

(۱) حساسیت در طیف‌سنجی رامان کم و بیش مشابه طیف‌سنجی IR است.

(۲) حرکت‌هایی در رامان فعالند که در آن‌ها ممان دو قطبی دائمی مولکول تغییر نکند.

(۳) در طیف‌سنجی رامان انرژی فوتون‌های منبع تابش معمولاً بیش از تفاوت سطوح انتقالی است.

(۴) در طیف‌سنجی رامان همه انتقالات فعال در IR را معمولاً می‌توان مشاهده کرد.

۴۱- ضریب جذب ماده فلورسانس کننده A برابر 1×10^4 و بازده کوانتومی آن برابر ۰/۰۱ است. ضریب جذب ماده فلورسانس کننده B برابر 1×10^3 و بازده کوانتومی آن برابر ۰/۱ است. نسبت حساسیت ماده A به B برابر است با:

(۱) ۰/۱

(۲) ۱

(۳) ۱۰

(۴) ۱۰۰

۴۲- همه موارد زیر در خصوص اسپکترومتری FT-IR درست است، به جز:

(۱) به واسطه اینکه شدت جذب در FT-IR زیاد بوده و پیک‌ها تیز هستند امکان کاربردهای کمی هم بیشتر از IR معمولی است.

(۲) نوار جذبی ارتعاشی C-C، C=C و C≡C به ترتیب در اعداد موجی بالاتر ظاهر می‌شوند.

(۳) در دستگاه‌های دو پرتویی، نوسانات منبع تابش و آشکارساز قابل جبران شدن هستند.

(۴) تداخل سنج مایکلسون فرکانس‌های کوچک را به فرکانس‌های بزرگتر و قابل تشخیص تبدیل می‌کند.

۴۳- مولکول را در نظر بگیرید. طیف $^{13}\text{C-NMR}$ آن در صورتی که کوپلاژ صورت گیرد، چگونه خواهد بود؟
 $I_{\text{(H)}} = \frac{1}{2}$ ، $I_{\text{(F)}} = \frac{1}{2}$ ، $J_{\text{CH}} > J_{\text{CF}} \neq 0$

(۲) دو پیک سه‌تایی

(۴) دو پیک چهارتایی

(۱) سه پیک سه‌تایی

(۳) یک پیک سه‌تایی

۴۴- چند مورد از عوامل زیر غالباً باعث کاهش جداسازی در روش‌های کروماتوگرافی می‌شوند؟

- کاهش حجم تزریقی نمونه (GC)

- کاهش سرعت تزریق نمونه (GC)

- کاهش اندازه ذرات پرکننده ستون (HPLC)

- کاهش ضخامت فاز ساکن (HPLC)

- کاهش دما تا نزدیکی نقطه جوش گونه کم فرار (GC)

- کاهش گروه‌های انتهایی باقی‌مانده در فاز ساکن (HPLC)

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

۴۵- با توجه به نمودار تغییرات غلظت گونه در فاز ساکن (C_S) به غلظت گونه در فاز متحرک (C_M)، کدام گزینه بیانگر رفتارهای کروماتوگرافی مورد انتظار به ترتیب برای نمودارهای a ، b و c از راست به چپ می‌باشد؟

